

भद्रपुर नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

प्रदेश नं १ झापा नेपाल

भद्रपुर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालयद्धारा प्रकाशित

खण्ड ४ भद्रपुर, फागुन १९ गते, २०७७ साल, संख्या ८

भाग १

भद्रपुर नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालयको सूचना

भद्रपुर नगरपालिकाबाट जारी भएको देहाय बमांजिमको ऐन सर्वसाधारणका लागि प्रकाशन
गरिएको छ ।

भद्रपुर नगरपालिकाको सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०७७

पारित मिति २०७७/१०/१५
प्रमाणिकरण मिति २०७७/११/१९

प्रस्तावना

भद्रपुर नगरक्षेत्रमा सर्वसाधारणलाई सरल एंव सहज ढंगबाट सार्वजनिक यातायात सेवा उपलब्ध गराउन तथा यातायात सेवालाई भरपर्दो, सुरक्षित र विश्वसनीय तुल्याउदै व्यवस्थित गर्ने सिलसिलामा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (५) को खण्ड ग मा व्यवस्था भएबमोजिम सवारी र यातायात व्यवस्थापन एंव नियमन गर्नका लागि कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले सोही ऐनको दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भद्रपुर नगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन स्वीकृत गरी जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

१. सक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : यस ऐनको नाम भद्रपुर नगरपालिकाको सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०७७ रहेकोछ ।

२. परिभाषा : विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा

(क) “अधिकार प्राप्त अधिकारी” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्फनु पर्दछ । सो शब्दले यातायात व्यवस्था हेर्नका लागि तोकिएको शाखाको अधिकृत कर्मचारी समेतलाई जनाउँछ ।

(ख) “ऐन” भन्नाले भद्रपुर नगरपालिकाको सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०७७ लाई सम्फनु पर्दछ ।

(ग) “नगरपालिका” भन्नाले भद्रपुर नगरपालिकालाई र “कार्यालय” भन्नाले भद्रपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्फनु पर्दछ ।

(घ) “नगर कार्यपालिका” भन्नाले भद्रपुर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई सम्फनु पर्दछ ।

(ङ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा नगरसभाबाट तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्फनु पर्दछ ।

(च) “नगर सभा” भन्नाले भद्रपुर नगरपालिकाको नगर सभालाई सम्फनु पर्दछ ।

(छ) “समिति” भन्नाले दफा ५४ बमोजिम गठित नगर यातायात व्यवस्थापन समितिलाई सम्फनु पर्दछ ।

(ज) “सवारी साधन” भन्नाले रिक्सा, अटो रिक्सा, टेम्पो लगायतका साना सवारी साधन तथा राष्ट्रिय राजमार्ग बाहेकका स्थानीय सडकमा चल्ने तीनपाडगे वा चारपाडगे यात्रु बाहक

सवारी साधन सम्भनु पर्दछ । साथै सो शब्दले मालबाहक सवारी साधन समेतलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद २

सवारी साधन अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था

३. सवारी साधन अभिलेख राख्नु पर्ने :

(१) कार्यालयले नगरपालिकाभित्र चल्ने राष्ट्रिय राजमार्ग बाहेक छोटो दुरीमा चल्ने सवारी साधनहरूको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

४. अभिलेख दर्ता गराउनु पर्ने :

(१) नगरपालिकाभित्र चल्ने छोटो दुरीका सवारी साधनहरूले कार्यालयमा अनिवार्य रूपमा आवश्यक कागजातसहित अभिलेख दर्ताको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सवारी साधन अभिलेख दर्ता गराउनका लागि निवेदन परेमा कार्यालयले त्यस्तो सवारी साधनको अभिलेख दर्ता गरी अनुसूची १ बमोजिम अभिलेख दर्ता प्रमाण पत्र दिनुपर्नेछ ।

५. सवारी दर्ता अभिलेख राख्नु पर्ने :

(१) कार्यालयले दफा ४ को उपदफा (२) बमोजिम सवारी साधनको अभिलेख दर्ता गर्दा अनुसूची - २ बमोजिम सवारी दर्ता अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

६. सवारीको अभिलेख नामसारी :

(१) यस ऐन बमोजिम अभिलेख दर्ता भएको सवारी धनीले आफ्नो सवारी साधन अरु कसैलाई बिक्री गरी वा अन्य कुनै किसिमले स्वामित्व हस्तान्तरण गर्नु पर्ने भएमा पैतिस दिनभित्र सो सवारी अभिलेख नामसारीको लागि कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(२) सवारी धनीको मृत्यु भई जसको नाममा स्वामित्व हस्तान्तरण हुनुपर्ने हो सो हक्कवालाले सवारी धनीको मृत्यु भएको मितिले नब्बे दिनभित्र सवारी धनीको मृत्युदर्ता प्रमाण पत्र, सवारी साधनको कर तिरेको प्रमाण पत्र, वडाको सिफारिस तथा आफु सबभन्दा नजिकको हक्कवाला हो भन्ने कुराको प्रमाण समेत संलग्न राखी सो सवारी साधनको अभिलेख आफ्नो नाममा नामसारी गराउन कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको नामसारीको लागि निवेदन परेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक छानविन गरी अनुसूची ३ बमोजिमको नामसारीको कागज तयार गरी अनुसूची १ बमोजिमको अभिलेख दर्ता प्रमाणपत्रमा नामसारीको व्यहोरा जनाई नामसारी गरी दिनु पर्नेछ ।

(४) अभिलेख दर्ता नगरी सवारी चलाइएको पाइएमा नगरपालिकाले त्यस्ता सवारी साधन चलाउन रोक लागाई तोकिएको जरिवाना समेत असुल गर्नेछ ।

परिच्छेद ३

यातायात व्यवस्थापन

७. सडक मार्ग वा रुट निर्धारण गर्ने :

- (१) नगरपालिकाले आवश्यक र उपयुक्त देखेको स्थानमा समितिको निर्णयानुसार सार्वजनिक सवारी साधनलाई यातायात सेवा संचालन गर्न मार्ग वा रुट निर्धारण गरी सो को सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि सार्वजनिक रूपमा प्रकाशित गर्नेछ ।
- (२) समितिले नगरपालिकाभर सहज, सरल र सुरक्षित तवरले यातायातको व्यवस्थापन गर्न विभिन्न स्थानीय मार्गको रुट निर्धारण गर्नेछ ।
- (३) समितिले मार्ग वा रुट निर्धारण गर्दा सम्बन्धित सडकको स्तर र अवस्था, सो सडकमा चलन सक्ने सवारी साधनको किसिम, सो सडकमा आवागमन गर्ने यात्रीको चाप, स्थानीय बासिन्दाको मागका सम्बन्धमा सम्बन्धित बडा कार्यालयको सिफारिस र सो सडक हस्तान्तरण हुँदाका शर्तहरु समेतलाई आधार मानी निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

८. नमूना मार्ग निर्धारण गर्ने :

- (१) उत्पादन वा एसेम्बल हुने वातावरणमैत्री सवारी साधन खरीद गरी संचालन गर्ने व्यक्ती, फर्म, कम्पनी वा सहकारीबाट कुनै मार्ग वा रुट निर्धारण गर्न माग भएमा नगरपालिकाले त्यस्तो सवारी साधन संचालन हुने स्थान तोकी नमूना मार्ग वा रुट निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

९. मास ट्रान्सपोर्टलाई प्राथमिकता दिईने :

- (१) नगरपालिकाले सडकको अवस्था एवं सवारी चापको आधारमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी मास ट्रान्सपोर्टलाई प्राथमिकता दिई निर्धारित लेन प्रयोग गर्ने गरी स्वीकृती दिन सक्नेछ ।

१०. मार्ग ईजाजत नलिई यातायात सेवा संचालन गर्न नहुने :

- (१) यस ऐनको दफा ७ बमोजिमको निर्धारित मार्ग वा रुट ईजाजत प्राप्त नगरी कुनै पनि सार्वजनिक सवारीले यातायात सेवा संचालन गर्नु हुँदैन ।

११. मार्ग वा रुट ईजाजत सम्बन्धी प्रक्रिया :

- (१) यातायात सेवा संचालन गर्नको निमित्त कुनै सार्वजनिक सवारीलाई कुनै मार्ग प्रयोग गर्नु परेमा व्यवस्थापक वा सवारी धनीले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष मार्ग ईजाजत पत्रको लागि आवश्यक कागजात सहित निवेदन दिनु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम मार्ग इजाजतको लागि निवेदन परेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो सार्वजनिक सवारीलाई नगरपालिका क्षेत्रभरी संचालन गर्न सकिने गरी इजाजतपत्रमा तोकिएको मार्ग मात्र प्रयोग गर्न अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा मार्ग वा रुट इजाजत पत्र दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम कुनै सार्वजनिक सवारीलाई मार्ग इजाजतपत्र दिंदा अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो सार्वजनिक सवारीको धनी वा व्यवस्थापकले देहायका कुराहरु पुरा गरे नगरेको जाँच गरी पुरा गरेको भए त्यस्तो सार्वजनिक सवारीलाई मार्ग इजाजत पत्र दिनु पर्नेछ ।
- (क) सवारी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, सवारीमा काम गर्ने कर्मचारी, तेस्रो पक्ष बिमा र यात्रु वाहक भए यात्रु बिमा,
- (ख) सवारीको जाँचपास, र
- (ग) सवारी दर्ताको प्रमाण पत्र,
- (घ) सवारी अभिलेख दर्ता प्रमाण पत्र
- (४) नगरपालिकाले सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी कुनै रुट वा मार्गमा चल्ने सवारीको किसिम र सब्या तोक्न सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (२) बमोजिम दिएको मार्ग वा रुट इजाजतपत्र एक वर्षसम्म बहाल रहनेछ ।

१२. मार्ग वा रुट इजाजत परिवर्तन :

- (१) मार्ग वा रुट इजाजत पत्रको बहाल अवधि समाप्त नहुँदै सो मार्ग इजाजत पत्रमा तोकिएको सार्वजनिक सवारीलाई अन्य कुनै मार्गमा प्रयोग गर्नु परेमा सवारी धनी वा व्यवस्थापकले पुनः दफा १२ बमोजिम मार्ग इजाजत पत्रको लागि निवेदन दिइ मार्ग इजाजत लिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन परेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो सार्वजनिक सवारी साधनको लागि पहिले दिएको मार्ग इजाजत खारेज गरी नयाँ मार्ग इजाजत दिनुपर्नेछ ।

१३. बहु मार्ग इजाजत दिन सकिने :

- (१) यस ऐनमा अन्यन्त्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै सार्वजनिक सवारीले पुऱ्याइरहेको यातायात सेवामा असर नपर्ने गरी सो मार्गसँग सम्बन्धित हुन आउने

अन्य मार्गमा समेत उक्त सवारी साधन प्रयोग गर्न पाउने गरी अधिकार प्राप्त अधिकारीले समितिसँग परामर्श गरी बहुमार्ग इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम एकभन्दा बढी मार्गमा यातायात सेवा संचालन गर्ने गरी बहुमार्ग इजाजतपत्र दिंदा त्यस्तो प्रत्येक मार्गको लागि लाग्ने मार्ग वा रुट इजाजत दस्तुर समेत सार्वजनिक सवारीको धनी वा व्यवस्थापकले बुझाउनु पर्नेछ ।

१४. पटके मार्ग इजाजतपत्र लिनुपर्ने :

- (१) विशेष काम परी कुनै सार्वजनिक सवारीलाई मार्ग इजाजतपत्रमा लेखिएको मार्ग बाहेक अन्य कुनै मार्गमा चलाउन परेमा त्यस्तो सार्वजनिक सवारीको धनी वा व्यवस्थापकले पटके मार्ग इजाजतको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक छानविन गरी व्यहोरा ठीक देखेमा बढीमा ७ (सात) दिनसम्मको लागि पटके मार्ग इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

१५. मार्ग इजाजत प्राप्त नहुन सक्ने :

- (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै मार्गमा यातायात सेवा संचालन गर्न मार्ग इजाजतपत्र प्रदान गर्दा त्यस्तो मार्गमा यात्रुको चाप, सार्वजनिक सवारी साधनको संख्या, प्रदुषण वा तोकिएको स्तर नभएको वा अन्य कुनै कारणबाट सार्वजनिक हितको प्रतिकुल हुन जान्छ भन्ने अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई लागेमा निजले समितिसँग परामर्श गरी मार्गको इजाजतपत्र दिन इन्कार गर्न सक्नेछ । तर त्यसरी इन्कार गरिएको कारण खुलाई निवेदकलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१६. मार्ग वा रुट इजाजतपत्र नवीकरण:

- (१) दफा ११ बमोजिमको इजाजतपत्रमा लेखिएको म्याद सकिनुभन्दा पन्थ दिन अगावै सवारी धनी, व्यवस्थापक वा निजले खटाएको व्यक्तिले मार्ग इजाजत पत्र नवीकरण गराउनका लागि तोकिएको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर समेत बुझाई अधिकार प्राप्त अधिकारीसमक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद नाघी मार्ग इजाजत पत्र नवीकरण गराउन आउने सवारी धनीबाट सो म्याद नाघेको एक महिनासम्म भए नवीकरण दस्तुरको दोब्बर दस्तुर लिई अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो मार्ग वा रुट इजाजतपत्र नवीकरण गर्नुपर्नेछ ।

१७. मार्ग इजाजत स्वतः बदर हुने :

- (१) दफा १६ को उपदफा ४ बमोजिम तोकिएको अवधिसम्म पनि नवीकरण नगरिएमा त्यस्तो मार्ग इजाजत पत्र स्वतः बदर हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम बदर भएको मार्ग इजाजतपत्रको अभिलेख राखिनेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम अभिलेख राखिएको मार्ग इजाजतपत्र नवीकरण गरिने छैन ।

१८. पुनः मार्ग इजाजत दिन सकिने :

- (१) दफा १७ बमोजिम भई अभिलेख राखिएको मार्ग इजाजतपत्रमा उल्लेखित सार्वजनिक सवारीका लागि पुनः मार्ग इजाजतपत्र माग गर्न आएमा त्यस्तो सवारी धनी वा व्यवस्थापकबाट दफा १६ बमोजिम लिनु पर्ने नवीकरण वा थप दस्तुर समेत लिई निजलाई १००० रुपैयादेखि ३००० रुपैयासम्म जरिवाना गरी त्यस्तो सवारी चलाउन दफा ११ बमोजिम अर्को मार्ग वा रुट इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

१९. मार्ग इजाजत पत्र स्थगित गर्न सकिने :

- (१) यस ऐन बमोजिम मार्ग इजाजतपत्र लिएको कुनै सार्वजनिक सवारी साधन दुर्घटनामा परी वा अन्य कुनै कारणबाट बिग्रीइ छ महिना वा सोभन्दा बढी अवधिसम्म चलाउन नसकिने भएमा सवारी धनीले सो व्यहोरा मार्ग इजाजतपत्र संलग्न राखी अधिकार प्राप्त अधिकारीसमक्ष यस्तो मार्ग इजाजतपत्र स्थगित गर्नका लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन परेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक छानविन गरी उपयुक्त देखेमा त्यस्तो सार्वजनिक सवारी चलाउन नसकिने अवधिसम्मका लागि त्यस्तो सवारीको मार्ग इजाजतपत्र स्थगित गर्न सक्नेछ ।
- (३) मार्ग इजाजतपत्रमा तोकेको मार्गमा सार्वजनिक सवारी साधन संचालन नगरी जनजीवनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी यातायात सेवा अवरुद्ध गरेमा त्यस्ता सवारी साधनहरूको मार्ग इजाजतपत्र बढीमा एक महिनासम्मको लागि स्थगित गर्न सकिनेछ ।

२०. मार्ग वा रुट इजाजतपत्र खारेज हुने :

- (१) कुनै सार्वजनिक सवारीले देहायको कसुर गरेको पाइएमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो सवारी साधनको मार्ग इजाजतपत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।
- (क) यात्रुबाहक सवारीले सवारी दर्ताको प्रमाणपत्रमा लेखिएको सिट संख्याभन्दा बढी यात्रु राखी सवारी चलाएमा,
- (ख) यात्रुबाहक सवारी साधनले यात्रुका सरसामान बाहेक अरु मालसामान बोकेमा र मालबाहक सवारी साधनले यात्रु बोकेमा,
- (ग) इजाजत नलिएको मार्गमा सवारी चलाएमा,

(घ) सवारी साधनको स्वरूप बदलेको पाईएमा ।

२१. मार्ग वा रुट इजाजतपत्र बदर गर्न सकिने :

- (१) इजाजत पत्रमा तोकेको मार्गमा तोकिएको शर्तमा सार्वजनिक सवारी साधन संचालन नगरेमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले त्यस्तो सवारीको मार्ग इजाजत पत्र बदर गर्न सक्नेछ ।
- (२) यस ऐन बमोजिम मार्ग इजाजतपत्र लिएको कुनै सार्वजनिक सवारी चलाउन नसकिने गरी बिग्रिएमा वा नासिएमा त्यस्तो सवारी धनी वा व्यवस्थापकले सो को प्रमाण संलग्न राखी मार्ग इजाजतपत्र बदर गराउन अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम बदर गरिएका रुट इजाजतपत्र सम्बन्धी विवरण कार्यालयले अद्यावधिक गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।

२२. मार्ग वा रुट इजाजतपत्रको प्रतिलिपी दिन सकिने :

- (१) मार्ग वा रुट इजाजतपत्र हराएमा, च्यातिएमा, भुत्रो भइ नबुझिने भएमा वा अन्य कुनै कारणबाट नासिएमा त्यसो भएको मितिले सात दिनभित्र सवारी धनी वा व्यवस्थापकले मार्ग वा रुट इजाजत पत्रको प्रतिलिपीको लागि तोकिएको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर बुझाई अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदनउपर अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक छानविन गरी व्यहोरा ठीक देखेमा निवेदकलाई मार्ग इजाजतपत्रको प्रतिलिपी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

२३. जाँचपास गराउनु पर्ने :

- (१) कुनै पनि सार्वजनिक सवारीको मार्ग इजाजतपत्र लिन प्रचलित कानून बमोजिम त्यस्तो सवारीको जाँचपास गराएको हुनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम जाँचपास नगरएको कुनै पनि सार्वजनिक सवारीको लागि मार्ग वा रुट इजाजत दिइने छैन ।
- (३) यस ऐन बमोजिम जाँचपास गराउनु पर्ने सवारी जाँचपासका लागि प्रचलित मापदण्डभित्र नरहेको अवस्थामा पनि संचालन गरेको पाईएमा त्यस्तो सवारीको दर्ता अभिलेख र इजाजतपत्र अधिकार प्राप्त अधिकारीले बाँकी अवधिको लागि निलम्बन वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

२४. यातायात सेवाको नाम अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) यातायात सेवाको नाम नगरपालिकामा अभिलेख दर्ता गर्न चाहने सवारी धनी वा व्यवस्थापकले त्यस्तो सेवा सूचीकरणको लागि तोकिएको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर समेत संलग्न राखी नगरपालिका समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदनउपर नगरपालिकाले आवश्यक छानविन गरी त्यस्तो यातायात सेवाको नाम सूचीकरण गर्न उपयुक्त देखेमा सो नामबाट

यातायात सेवा संचालन गर्न निवेदकलाई अनुसूची -५ बमोजिमको ढाँचामा अनुमतिपत्र दिनेछ । यसरी यातायात सेवा संचालन गर्न अनुमति प्राप्त सवारी धनी वा व्यवस्थापकले त्यस्तो यातायात सेवा बन्द गर्न चाहेमा नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम दिएको अनुमतिपत्र दुई वर्षसम्म बहाल रहनेछ ।

२५. यातायात सेवा संचालन गर्न अनुमतिको नवीकरण :

- (१) दफा २५ को उपदफा (३) बमोजिमको म्याद नाघेको तीन महिनाभित्र यातायात सेवा संचालन गर्न दिईएको अनुमति पत्र नवीकरण गरिसक्नु पर्नेछ ।
(२) सवारी धनी वा व्यवस्थापक वा निजले खटाएको व्यक्तिले उपदफा (१) बमोजिम अनुमतिपत्र नवीकरण गराउनका लागि तोकिए बमोजिमको ढाँचामा दस्तुर सहित नगरपालिका समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
(३) उपदफा (२) बमोजिम नवीकरणका लागि निवेदन परेमा नगरपालिकाले त्यस्तो अनुमतिपत्र अर्को पाँच वर्षका लागि नवीकरण गर्नु पर्नेछ ।
(४) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद नाघी त्यस्तो अनुमतिपत्र नवीकरण गराउन आउने धनी वा व्यवस्थापकबाट सो म्याद नाघेको एक महिनासम्म नवीकरण दस्तुरको अतिरिक्त शतप्रतिशत थप दस्तुर लिई नवीकरण गरिनेछ ।

२६. यातायात सेवा संचालन गर्ने अनुमतिपत्र स्वतः रद्द हुने :

- (१) दफा २५ को उपदफा (४) बमोजिम तोकिएको अवधिमा यातायात सेवा संचालन गर्न अनुमतिपत्र नवीकरण नगराएमा त्यस्तो अनुमतिपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम रद्द भएको अनुमति पत्रको अभिलेख राखिनेछ ।
(३) उपदफा (२) बमोजिम अभिलेख राखिएको अनुमतिपत्र पुनः नवीकरण गरिने छैन ।

२७. भाडा निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) कुनै यातायात सेवा संचालन गर्ने यात्रुबाहक तथा मालबाहक सार्वजनिक सवारीले लिने भाडादरको निर्धारण समितिले गरे बमोजिम हुनेछ ।
(२) नगरपालिकाले यस ऐनमा उल्लेख भए बाहेकका सवारी साधनको दर्ता, नवीकरण तथा जरिवाना समेतको शुल्क समितिबाट निर्धारण गरी नगरपालिकाको आर्थिक ऐनमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।
(३) यात्रुले आफुसँग निःशुल्क लैजान पाउने सरसामानको अधिकतम वजन र सो बाहेक भाडा तिरी लैजान पाउने सरसामानको अधिकतम वजन तथा भाडा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(४) यात्रुबाहक सवारीले यस दफा बमोजिम तोकिएको भाडादरभन्दा बढी हुने गरी भाडा लिनु हुँदैन ।

२८. मालसामान ढुवानी सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) मालबाहक सार्वजनिक सवारीले कुनै पनि किसिमको मालसामान ढुवानी गर्दा मालसामानको धनीलाई त्यस्तो मालसामानको विवरण सहित उल्लेख गरिएको माल ढुवानीको बिल दिनुपर्नेछ ।

२९. यात्री सूची तयार गर्नुपर्ने :

(१) नगरपालिकाले तोके बमोजिम स्थानीय मार्गमा यातायात संचालन गर्ने व्यवस्थापक वा सवारी धनीले सवारीमा यात्रा गर्ने सबै यात्री, परिचालक, सुरक्षाकर्मी तथा सो सवारीमा काम गर्ने अन्य कर्मचारी समेतको नाम, उमेर र ठेगाना खुलाई यात्रीको सूची तयार गर्नु पर्नेछ । यसरी तयार गरिएको यात्री सूची अधिकार प्राप्त अधिकारीले खोजेको बखत उपलब्ध गराउने गरी दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।

३०. यात्री र मालसामान सुरक्षित रूपमा पुऱ्याउनु पर्ने :

(१) सार्वजनिक यातायात सेवाका धनी वा व्यवस्थापकले मालसामान वा यात्रीको जिम्मा लिएपछि यात्राको शुरुदेखि गन्तव्य स्थानसम्म निर्धारित समयमा सुरक्षित ढंगले पुऱ्याउनु पर्नेछ । यात्रुलाई असुविधा हुने गरी गन्तव्य स्थानमा पुग्ने समय निधारण गर्नु हुँदैन ।

(२) कुनै सार्वजनिक सवारी विग्रेमा वा विभिन्न कारणले तत्काल सवारी बनाउन नसकिने भएमा यात्रीको सुविधालाई ध्यान पुऱ्याउनु र सवारीमा भएका मालसामानको सुरक्षा गर्नु त्यस्तो सवारी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी वा कर्मचारीको दायित्व हुनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा लेखिएको अवस्था परी सवारी साधन चलाउन नसकिने भएमा सवारी धनी वा व्यवस्थापकले अर्को उपयुक्त सवारी साधनको व्यवस्था गरी यात्रुहरूलाई गन्तव्य स्थानसम्म पुऱ्याउनु पर्नेछ ।

३१. सीटभन्दा बढी यात्री राख्न नहुने :

(१) यात्रुबाहक सार्वजनिक सवारीमा सो सवारी दर्ताको प्रमाणपत्रमा लेखिएको सीट संख्याभन्दा बढी यात्रु राखी यात्रा गराउन हुँदैन ।

३२. मार्गको नक्सा र समय तालिकाको जानकारी गराउने :

(१) अधिकार प्राप्त अधिकारीले प्रत्येक बस बिसौनीमा सो बस बिसौनीबाट प्रस्थान गर्ने गन्तव्य स्थानको मार्गको नक्सा, सार्वजनिक सवारी प्रस्थान गर्ने समय तथा

गन्तव्य स्थानमा पुग्ने समयतालिका सर्वसाधारणको जानकारीका लागि टाँस वा जडान गर्न लगाउन पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम टाँसिएको वा जडान गरिएको मार्ग, नक्सा वा समय तालिकामा कुनै फेरबदल भए अधिकार प्राप्त अधिकारी वा निजले खटाएको व्यक्तिले सोको सूचना तुरन्त यात्रुलाई दिने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

३३. प्राथमिकता दिनु पर्ने :

- (१) यातायात सेवा संचालन गर्ने व्यवस्थापक वा सवारी धनीले स्थानीय मार्गमा चल्ने यात्रुबाहक सार्वजनिक सवारीमा अशक्त व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक र महिलालाई प्राथमिकता दिई सिट उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

३४. अनुचित व्यवहार गर्न नहुने :

- (१) कसैले पनि यात्री, चालक, परिचालक तथा सुरक्षाकर्मीसँग अनुचित व्यवहार गर्नु हुदैन ।

३५. चालकलाई बाधा पर्ने कार्य गर्न नहुने :

- (१) सार्वजनिक सवारी चलाई रहेको अवस्थामा कसैले पनि सो सवारीको चालकसँग कुराकानी गर्न, ठट्टा गर्न वा सवारी चलाउन बाधा पुग्ने गरी कुनै कार्य गर्न गराउन हुदैन ।
- (२) कसैले चालक कक्ष(ड्राईभर क्याविन) भित्र चालकलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा बाधा पुग्ने गरी मालसामान राखी वा आफु उभिई वा अन्य कुनै कारणबाट बाधा पुग्ने किसिमको व्यवहार गर्नु हुदैन ।

३६. फेला परेको मालसामान बुझाउनु पर्ने : सार्वजनिक सवारीमा फेला परेको कुनै पनि मालसामान फेला परेको चौबिस घण्टाभित्र सो सवारीको कर्मचारीले सवारी धनी वा व्यवस्थापकलाई बुझाउनु पर्नेछ । त्यसरी फेला परेको मालसामान सवारी धनी वा व्यवस्थापकले आफुलाई प्राप्त हुन आएको चौबिस घण्टाभित्र अधिकार प्राप्त अधिकारी वा नजिकको यातायात व्यवसायी संघको कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

३७. यात्री लिन इन्कार गर्न नहुने :

- (१) स्थानीय मार्गमा चल्ने सार्वजनिक सवारीले सवारी खाली रहेको अवस्थामा कुनै पनि यात्रु लिन इन्कार गर्नु हुदैन ।

३८. नगरपालिकाको बिशेष अधिकार रहने :

- (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै सार्वजनिक सवारीलाई तोकिएको अवधिसम्मको लागि कुनै स्थान वा मार्गमा यातायात सेवा सञ्चालन गर्ने गरी सवारी धनी वा व्यवस्थापकलाई नगरपालिकाले आदेश दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद ४

सवारीको आवागमन नियन्त्रण

३९. सवारी गति निर्धारण गर्न सक्ने :

- (१) नगरपालिकाले कुनै सार्वजनिक स्थानमा सवारी चलाउने गति निर्धारण गर्न आवश्यक देखेमा सो स्थानमा सवारीको गति निर्धारण गरी सो भन्दा बढी बेगमा सवारी चलाउन निषेध गर्न सक्नेछ । यसरी गति निर्धारण गरिएको स्थानमा निर्धारित भन्दा बढी गति हुनेगरी सवारी चलाउन हुँदैन ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम गति निर्धारण गरी सोभन्दा बढी बेगमा सवारी चलाउन निषेधित सार्वजनिक स्थानमा निर्धारित गति सम्बन्धी सूचना वा संकेत नगरपालिकाले टाँस वा जडान गर्न लगाउनु पर्नेछ ।
- (३) बारुणयन्त्र, एम्बुलेस तथा अस्पताल लैजान विरामी बोकेको सवारीको हकमा उपदफा (१) बमोजिमको गतिको सीमा लागु हुने छैन । तर त्यस्तो सवारीले सडकमा हिड्ने बटुवा तथा अन्य सवारीलाई सचेत गर्नको निम्नि विशेष किसिमको ध्वनी तथा बत्तीको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

४०. सवारी चलाउन प्रतिबन्ध लगाउने :

- (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगरपालिकाले सार्वजनिक सुरक्षा तथा सर्वसाधारणको हितको निमित्त कुनै सार्वजनिक स्थानमा कुनै सवारी चलाउनमा प्रतिबन्ध लगाउन सक्नेछ । यसरी प्रतिबन्ध लगाइएकोमा नगरपालिकाले सो कुराको सूचना त्यस्तो स्थानमा टाँस्न वा जडान गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

४१. सवारी साधन चलन रोक लगाउने :

- (१) अधिकार प्राप्त अधिकारीले सूचना प्रकाशन गरी वा ट्राफिक व्यवस्थापनको उपयुक्त साधन प्रयोग गरी स्थानीय मार्गमा संचालित कुनै सवारी चलाउन रोक लगाउन वा एकतर्फी गरी संचालन गर्न वा निश्चित अवधिको लागि रोकन सक्नेछ ।

४२. ट्राफिक संकेत टाँस्ने वा जडान गर्ने :

- (१) नगरपालिकाले आवश्यक देखेको सार्वजनिक स्थानहरूमा अन्तराष्ट्रिय प्रचलन अनुरूपको रंग, आकार र नमूना बमोजिमको आवश्यक ट्राफिक संकेत टाँस्न वा जडान गर्न लगाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम टाँसिएको वा जडान गरिएको ट्राफिक संकेत नगरपालिकाले खटाएको व्यक्ति बाहेक अरु कसैले सो स्थानबाट हटाउन, बदल्न, हेरफेर गर्न, मेट्न, च्याल्न वा केरमेट गर्न हुँदैन ।

४३. ट्राफिक संकेतको पालना गर्नु पर्ने :

- (१) चालकले सवारी चलाउँदा र पैदल यात्रीले ट्राफिक संकेतको पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) चालक, यात्री र पैदल यात्रीले पालना गर्नुपर्ने ट्राफिक संकेत संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

४४. पार्किङ स्थल, बस विसौनी र चार्जिङ स्टेशन निर्धारण गर्ने :

- (१) नगरपालिकाले सवारीको पार्किङ, विल्डिंग पार्किङ, खुल्ला पार्किङ, बस विसौनी स्थान, चार्जिङ स्टेशन बनाउन वा निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नगरपालिकाले बनाएको वा निर्धारण गरेको पार्किङ स्थानलाई व्यवस्थापन गर्न सरोकारवाला व्यक्ति, समुह, संघसंस्था र निकायले सहयोग गर्नुपर्नेछ ।
- (३) स्थानीय सडक कार्यालय, ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, नगरपालिकाका पदाधिकारीहरु तथा प्रदेशको सम्बन्धित मन्त्रालयसँग समन्वय गरी सवारीको पार्किङ र विसौनी स्थानको निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।
- (४) कुनै व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीको निजी लगानीमा पार्किङ स्थानको निर्माण र संचालन गर्दा पालन गर्नुपर्ने शर्त तथा मापदण्ड संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

४५. खतरा हुने गरी सवारी साधन पार्किङ गर्न वा राख्न नहुने :

- (१) कुनै पनि सवारी साधन अरु कुनै सवारी साधन वा व्यक्तिलाई खतरा, बाधा वा असुविधा हुने गरी कुनै सार्वजनिक स्थानमा राख्न हुदैन ।
- (२) कुनै सवारी चलाउँदा चलाउदैको अवस्थामा बिग्रिएमा त्यस्तो सवारी तत्काल अन्त लान सकिने स्थिति नभएमा दुर्घटना नहुने किसिमबाट सडकको बाँया किनारा लगाई राखी रातीको समयमा त्यस्तो सवारीलाई अन्य सवारीले टाढैबाट देख्न सक्ने गरी रातो बत्ती बाली वा रिफ्लेक्टर लगाई राख्नु पर्नेछ ।

४६. सवारीको अन्य भागमा मानिस राख्न नहुने :

- (१) सवारी चालक वा सवारी धनीले सानो सवारी साधनमा यात्री बस्न बनेको सीट बाहेक सवारीको अन्य भागमा यात्रु राखी सवारी चलाउनु हुदैन ।
- (२) स्थानीय मार्गमा चल्ने सवारी साधनमा यात्री बस्न बनेको सीट तथा भित्री भाग बाहेक अन्यत्र यात्रु बसाई सवारी चलाउन वा चलाउन लगाउनु हुदैन ।

४७. सवारी विसौनी सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) नगरपालिकाले सार्वजनिक सवारीको पार्किङ तथा यात्रु चढाउने र ओराल्ने विसौनी स्थान निर्धारण गर्नेछ । तोकिएको स्थान बाहेक अन्यत्र पार्किङ गर्न तथा यात्रु चढाउने वा ओराल्ने सवारी साधनलाई नगरपालिकाले तोकिए बमोजिमको जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टिकरण : यस दफामा उल्लेखित सवारी साधन भन्नाले नगर क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने र विश्राम गर्ने सबै किसिमका सवारी साधनलाई जनाउँछ ।

४८. आवागमनमा बाधा पार्न नहुने :

- (१) नगरपालिकाको पूर्व स्वीकृती नलिई कुनै पनि सार्वजनिक स्थानमा मानिस वा सवारीको आवागमनमा बाधा पुग्ने गरी कुनै पनि किसिमको मालसामान वा निर्माण सामाग्री राख्न हुँदैन ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृती नलिई राखिएका मालसामानहरु सम्बन्धित वडा कार्यालयले प्रचलित कानून बमोजिम जफत वा जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

४९. सवारीमा साकेतिक चिन्ह राख्नु पर्ने :

- (१) कुनै किसिमको संवेदनशील र जोखिमयुक्त मालसामान ढुवानी गर्ने कार्यमा संलग्न मालबाहक सार्वजनिक सवारीमा त्यस्तो मालसामान रहेको कुरा अन्य सवारी तथा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि साकेतिक चिन्ह देखिने गरी राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ५

सवारी साधन कर सम्बन्धी व्यवस्था

५०. कर निर्धारण गर्ने :

- (१) प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि प्रचलित कानून बमोजिम नगरपालिकाले सवारी साधन अभिलेख दर्ता वा नविकरण गर्दा लाग्ने शुल्क, विलम्ब शुल्क र जरिवाना लगायतका शुल्कहरु तथा रुट इजाजत शुल्क निर्धारण गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निर्धारण गरिएका शुल्कहरु नगरपालिकाको आर्थिक ऐनमा समावेश गरिनेछ ।
- (३) यस ऐन बमोजिम सार्वजनिक सवारी सञ्चालन गर्दा लाग्ने यस दफा बमोजिमको शुल्क बुझाउनु सम्बन्धित सवारी धनी वा व्यवस्थापकको कर्तव्य हुनेछ ।

५१. कर बुझाउने:

- (१) कर दाताले आफ्नो नाममा अभिलेख दर्ता भएको सवारी साधनमा लाग्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षभित्र बुझाई सक्नुपर्नेछ ।
- (२) नयाँ अभिलेख दर्ता गर्ने सवारी साधनको हकमा त्यस्तो सवारी साधन दर्ता भएको महिनादेखि दामासाहीले लाग्ने कर बुझाउनु पर्नेछ ।

५२. दर्ता गर्ने अधिकारीले कर तिरेको प्रमाण हेर्नुपर्ने :

- (१) सवारी साधनको नयाँ अभिलेख दर्ता गर्ने, दर्ता नवीकरण गर्ने वा नामसारी गरी दिने वा रुट इजाजत दिने अधिकारीले सो गर्नुभन्दा अगावै कर तिरेको प्रमाण हेरि जाँची प्रक्रिया चलाउनु पर्नेछ ।

५३. जरिवाना गर्न सक्ने :

- (१) दफा ५१ बमोजिमको म्यादभित्र दस्तुर नबुझाएमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकिएको दस्तुरका अतिरिक्त देहाय बमोजिमको थप रकम जरिवाना गर्नेछ :-
- (क) म्याद नाघेको पहिलो तीस दिनसम्मलाई लाग्ने दस्तुरको पाँच प्रतिशतले हुने रकम ,
  - (ख) त्यसपछि पैतालीस दिनसम्मलाई लाग्ने दस्तुरको दश प्रतिशतले हुने रकम,
  - (ग) त्यसपछि सो आर्थिक वर्षको अन्तसम्मलाई लाग्ने दस्तुरको बीस प्रतिशतले हुने रकम,
  - (घ) त्यसपछि सो आर्थिक वर्ष नाघेमा पाँच वर्षसम्म लाग्ने दस्तुरको दोब्बर रकम ।

परिच्छेद -६

समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

५४. नगर यातायात व्यवस्थापन समिति :

- (१) नगरपालिका क्षेत्रमा चल्ने सार्वजनिक सवारीलाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न देहाय बमोजिमको नगरस्तरीय यातायात व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।
(क) नगर प्रमुख	अध्यक्ष
(ख) नगर उप प्रमुख	सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
(घ) नगर प्रमुखले तोकेको कार्यपालिका सदस्य	सदस्य
(ङ) जिल्ला प्रशासन कार्यालयको अधिकृतस्तरको प्रतिनिधि	सदस्य
(च) जिल्ला प्रहरी कार्यालयको अधिकृतस्तरको प्रतिनिधि	सदस्य
(छ) जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालयको अधिकृतस्तरको प्रतिनिधि	सदस्य
(ज) नगर प्रमुखले तोकेको उपभोक्ता संस्थाको प्रतिनिधि	सदस्य
(झ) यातायात व्यवसायी संघसंस्थाको प्रतिनिधि	सदस्य
(ञ) नगर प्रहरी प्रमुख	सदस्य
(ट) नगरपालिकाको यातायात व्यवस्था हेतु अधिकृत कर्मचारी	सदस्य सचिव

५५. नगर यातायात व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार :

- (१) नगर यातायात व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) आफ्नो क्षेत्रभित्र चल्ने यातायात सेवा सुचारू रूपमा संचालन गर्न सार्वजनिक सवारी साधनहरूलाई परिचालन गर्ने गराउने ।
- (ख) आफ्नो क्षेत्र भित्र मार्ग कायम नभएको स्थानमा अस्थायी रूपमा मार्ग कायम गरी यातायात सेवा संचालन गर्नुपर्ने देखिएमा अस्थायी मार्ग वा रुट कायम गरी सो मार्गमा चल्ने सार्वजनिक सवारीको भाडा निर्धारण गर्ने ।
- (ग) आफ्नो क्षेत्रभित्र सार्वजनिक सवारीहरूले मार्गको इजाजत लिई यातायात सेवा संचालन गरे नगरेको र समयमा सो को नवीकरण गरे नगरेको निरीक्षण गर्ने गराउने ।
- (घ) आफ्नो क्षेत्रभित्र चल्ने सार्वजनिक सवारीहरूले जाँच पास गरे नगरेको र यो ऐन वा यस ऐन अनुसार बनेको नियमको अधिनमा रहि नियमित यातायात सेवा संचालन गरे नगरेको निरीक्षण गर्ने गराउने ।
- (ङ) आफ्नो क्षेत्रभित्र यात्रीको चाप, सडकको अवस्था र चल्ने सवारीको संख्या आदिको अध्ययन गरी कुनै स्थानमा यातायात सेवा संचालन गर्नु पर्ने वा थप गर्नु पर्ने देखिएमा त्यस्तो स्थानमा मार्ग वा रुट निर्धारण गर्ने तथा सवारी साधन थप गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- (च) आवश्यकता अनुसार नगरबस संचालनको व्यवस्था गर्ने ।
- (छ) स्थानीय मार्ग वा रुट निर्धारण गर्ने ।
- (ज) स्थानीय मार्गमा चल्ने सार्वजनिक यातायात र मालसामान दुवानीको भाडादर निर्धारण गर्ने ।
- (झ) सवारी दर्ता दस्तुर, नवीकरण दस्तुर, रुट इजाजत दस्तुर, नामसारी दस्तुर, विलम्ब शुल्क र जरिवाना जस्ता शुल्कहरू निर्धारण गरी अर्थिक ऐनमा समावेश गर्न नगरसभामा पेश गर्ने ।
- (ञ) आफ्नो क्षेत्रभित्र यातायात सेवा सुचारू र सुव्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न सरोकारवाला संघसंस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- (ट) विद्यार्थी, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि आरक्षित सिटको व्यवस्था तथा भाडामा छुटको व्यवस्था मिलाउने ।

५६. यातायात निरिक्षक तोक्न सक्ने :

- (१) यस ऐनको अधिनमा रहि सवारी धनीले चलाउनु पर्ने सवारी साधन नियमित रूपमा चलाए, नचलाएको र यातायात सेवामा संलग्न सार्वजनिक सवारीहरूले यो ऐन बमोजिम पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू पुरा गरे नगरेको निरीक्षण गर्न नगरपालिकाले कुनै कर्मचारीलाई यातायात निरिक्षक तोक्न सक्नेछ ।

५७. यातायात सञ्चालनको निरीक्षण गर्ने :

- (१) यातायात निरीक्षकले यातायात सेवा संचालनको निरीक्षण र अनुगमन गर्दा दफा ५६ मा उल्लेखित विषयका अतिरिक्त देहायका कुराहरुको समेत अनुगमन र निरीक्षण गर्नु पर्नेछ ।
- (क) स्थानीय मार्गमा संचालित यातायातका सवारी साधनले मार्ग वा रुट इजाजत प्राप्त गरे नगरेको र नविकरण भए नभएको तथा त्यस्ता सार्वजनिक सवारी साधनले मार्ग वा रुट इजाजत पत्र प्राप्त गरेको मार्गमा यातायात सेवा संचालन गरे नगरेको ,
- (ख) यातायात सेवामा संलग्न सार्वजनिक सवारीले निर्धारित सिट तथा वजन क्षमताको सीमाभित्र रही यात्रु तथा माल सामान बोक्ने कार्य गरे नगरेको,
- (ग) यातायात सेवामा संलग्न सार्वजनिक सवारीले समय समयमा प्रचलित ऐन बमोजिम गर्नुपर्ने जाँचपास गराए नगराएको,
- (घ) स्थानीय मार्गमा संचालित यातायातका सवारीहरु अभिलेख दर्ता र नविकरण भए नभएको,
- (ङ) यातायात सेवामा संलग्न सवारीले निर्धारित भाडादर बमोजिम भाडा लिए नलिएको तथा निर्धारित गतिमा सवारी चलाए नचलाएको ,
- (च) चालक, परिचालक, सवारीधनी वा व्यवस्थापकले यस ऐन बमोजिम गर्नु पर्ने अन्य कुराहरुको पालना गरे नगरेको,
- (२) यातायात निरीक्षकले उपदफा (१) बमोजिम निरीक्षण अनुगमन गरेपछि सोको प्रतिवेदन तयार गरी समितिसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ७

नगर यातायात सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

५८. नगर यातायात सञ्चालन गर्न सक्ने :

- (१) सार्वजनिक यातायात व्यवस्थापनको जिम्मेवारी ग्रहण गर्दै नगरपालिकाले नागरिकलाई सरल, सहज र सुविधाजनक सार्वजनिक नगर यातायात सेवा संचालन गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सेवा सञ्चालनको लागि नगरपालिकाले नगरभित्र सुरक्षित, गुणस्तरीय एबम् आधुनिक साना वा ठूला सार्वजनिक सवारी साधन संचालन गर्न अनुमति प्रदान गर्न सक्नेछ ।
- (३) नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमको यातायात सेवाको संचालन नगरपालिकाले सरकारी, साभेदारी, सहकारी, निजी वा संयुक्त लगानीमा गर्ने गरी व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

- (४) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिम सञ्चालन हुने नगर यातायात सेवामा सञ्चालन हुने सवारी साधनहरूको अभिलेख दर्ता, नविकरण र नामसारी यसै ऐन बमोजिम हुनेछ ।
- (५) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिम सञ्चालन हुने नगर यातायात सेवामा सञ्चालन हुने सवारी साधनहरूलाई नगरपालिकाले अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा अनुमतिपत्र दिनेछ ।
- (६) उपदफा (३) बमोजिम संचालन गरिने सार्वजनिक नगर यातायातमा वातावरणमैत्री र बिद्युतीय सवारीलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।
- (७) उपदफा (१) बमोजिमको सवारीलाई नगरपालिकाले लाग्ने करमा छुट वा सहलियत प्रदान गर्न सक्नेछ ।
- (८) सार्वजनिक नगर यातायात सम्बन्धि अन्य व्यवस्था संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ८

बिविध

५९. अनुसूचीमा हेरफेर :

- (१) समितिको सिफारिसमा नगर कार्यपालिकाले यस ऐनको अनुसूचीमा संशोधन वा थपघट गर्न सक्नेछ ।
- (२) समितिले यस ऐनको कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै विषयको फाराम वा ढाँचा तोकी लागू गर्न सक्नेछ ।

६०. बिनियम बनाउन सक्ने :

- (१) यो ऐनको कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाले नियम र कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।

६१. बाधा अड्काउ फुकाउने :

- (१) यस ऐनको कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै द्विविधा वा बाधा आई परेमा सोको व्याख्या गरी बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार नगर कार्यपालिकालाई हुनेछ । कार्यपालिका बैठकको सो सम्बन्धी निर्णय नगरसभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यपालिका बैठकले गरेको व्याख्या वा बाधा अड्काउ फुकाउने विषयमा गरेको निर्णयको पालना गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ र त्यस्तो निर्णय यो ऐनको अङ्ग मानिनेछ ।

(३) नगरसभाले यस ऐनमा आवश्यक संशोधन, थपघट वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

६२. अमान्य हुने :

(१) यस ऐनमा भएको कुनै प्रावधान प्रचलित कानूनसँग बाभिएको पाइएमा बाभिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।

६३. बचाउ :

(१) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि नगरपालिकाले सवारी तथा यातायता व्यवस्था सम्बन्धी गरेका सम्पूर्ण कामहरु यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ४ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)
भद्रपुर नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
भद्रपुर, भाषा ।

सवारी अभिलेख दर्ता प्रमाणपत्रको ढाँचा

सवारी अभिलेख दर्ता नं :-

सवारीको किसिम :-

सवारी दर्ता नं. :-

दर्ता मिति:-

सवारी धनीको नाम थर :-

ठेगाना :-

ईन्जिन नं. :-

चेसिस नं. :-

सवारी धनीको हस्ताक्षर :-.....

सवारी धनीको
फोटो

सिट संख्या :-

सवारीको रंग :-

नामसारी भएकोमा

सवारी धनीको नाम थर :-

ठेगाना :-

नामसारी भएको मिति :-

दर्ता गर्ने अधिकारीको हस्ताक्षर:-

नाम, थर :-

मिति :-

सवारी धनीको
फोटो

नामसारी गर्ने अधिकारीको हस्ताक्षर:-.....

अनुसूची - २
(दफा ५ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)
भद्रपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भद्रपुर, भाषा ।

सवारी अभिलेख दर्ताको ढाँचा

अनुसूची-३

(दफा ६ को उपदफा (३)संग सम्बन्धित)

भद्रपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भद्रपुर, भापा ।

सवारी नामसारी

सवारी साधनको विवरण

सवारीको किसिम :- ..... सवारीको रंग :- .....

क्षमता :- ..... सवारीको नम्बर :- .....

चेसिस नम्बर :- ..... ईन्जिन नं. ....

मोडेल ..... अभिलेख दर्ता नं. ....

सवारी धनीको नाम :-

ठेगाना :-

मिति ..... को यस कार्यालयमा प्राप्त निवेदन अनुसार उल्लेखित विवरण
अनुसारको सवारी साधन उल्लेखित सवारी धनीको नामबाट
..... बस्ने वर्ष ..... को ..... नाममा नामसारी
गरिएको छ ।

पेश गर्ने कर्मचारीको नाम

प्रमाणित गर्ने अधिकारीको नाम

हस्ताक्षर .....

हस्ताक्षर.....

मिति :- .....

मिति :-.....

अनुसूची-४
 (दफा ११ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)
 भद्रपुर नगरपालिका
 नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
 भद्रपुर, भाषा।

मार्ग वा रुट इजाजत पत्रको ढाँचा

मार्ग वा रुट इजाजत पत्र नं.

मिति :-

सवारीको किसिम :- .....

सवारीको रंग :- .....

क्षमता :- .....

सवारीको नम्बर :-

चेसिस नम्बर :- .....

ईन्जिन नं. .....

मोडेल .....

अभिलेख दर्ता नं. .....

सवारी निमार्ण गर्ने कम्पनीको नाम

सवारी धनीको नाम :-

ठेगाना :-

इजाजत दिने अधिकारीको

नाम :-

दर्जा :-

दस्तखत :-

मिति :-

इजाजत प्राप्त गरेको मार्ग वा रुट	इजाजत बहाल रहने अवधी	इजाजत दिने वा नवीकरण गर्ने अधिकारीको दस्तखत र मिति

अनुसूची-५

(दफा २४ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)
भद्रपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भद्रपुर, भाषा ।

यातायत सेवा सञ्चालन अनुमति पत्र

अनुमति पत्र नं. :-

मिति :-

भद्रपुर नगरपालिकाको सवारी तथा यातायात व्यवस्थापन ऐन, २०७७ को दफा २४ को उपदफा (२) बमोजिम यातायात सेवा सञ्चालन गर्न यो अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. व्यक्ति/फर्म/कम्पनीको नाम :-

२. ठेगाना :-

३. सेवा सञ्चालनको मुख्य स्थान :-

४. सञ्चालन गर्ने सेवाको किसिम :-

५. सवारी धनी/साभेदार/सञ्चालक वा निजको आधिकारिक प्रातिनिधिको नाम, थर :-

दर्जा :-

६. सवारीको नं. :-

क्षमता :-

७. सवारीको किसिम :-

.....
सवारी धनीको सही

अनुमति दिने अधिकारीको नाम : .....

पद : .....

दस्तखत : .....

मिति : .....

अनुसूची - ६

(दफा ५८ को उपदफा (५) संग सम्बन्धित)

भद्रपुर नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

भद्रपुर, झापा ।

नगर यातायात सेवा संचालन गर्ने अनुमतिपत्रको ढाँचा

अनुमति पत्र नं. :-

मिति :-

भद्रपुर नगरपालिकाको सवारी तथा यातायात व्यवस्थापन ऐन, २०७७ को दफा ५८ बमोजिम नगर यातायात सेवा संचालन गर्न यो अन्तमतिपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. व्यक्ति / फर्म / कम्पनीको नाम :-
  २. ठेगाना :-
  ३. सेवा संचालनको मुख्य स्थान :-
  ४. संचालन गर्ने सेवाको किसिम :-
  ५. सवारी धनी / साभेदार / संचालक वा निजको आधिकारिक प्रातिनिधिको
नाम, थर :- दर्जा :-
  ६. सवारीको नं. :- क्षमता :-
  ७. सवारीको किसिम :-

सवारी धनीको सही

अनुमति दिने अधिकारीको नाम : .....

पद : .....

दस्तखत : .....

मिति : .....

आज्ञाले
होमनाथ भट्टराई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत